

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛООРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра географической экологии**

ХВЕДУК

Наталия Чеславовна

**ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА
АГРОКЛИМАТИЧЕСКИХ РЕСУРСОВ
ВОЛКОВЫССКОГО РАЙОНА**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
старший преподаватель
Е.В. Морозов**

Допущена к защите:

«__» _____ 2016 г.

**Зав. кафедрой географической экологии
профессор А.Н. Витченко**

Минск, 2016

РЕФЕРАТ

УДК 63:551.58 (476.6)

Хведук Н.Ч. Экологическая оценка агроклиматических ресурсов Волковысского района (дипломная работа). – Минск, 2016 – 51 с.

Агроклиматические ресурсы, агроклиматическое районирование, климатические факторы, суммы активных температур, гидротермический коэффициент, биоклиматический потенциал, неблагоприятные метеорологические явления.

Рассматривается методика оценки климата для целей сельского хозяйства и агроклиматическое районирование. Выделяются основные факторы необходимые для жизни растений: критические и оптимальные температуры воздуха и почвы; суммы активных температур, необходимые для завершения периода развития от посева до созревания, количество влаги, обеспечивающее создание высокого урожая.

В работе дается краткая физико-географическая характеристика Волковысского района. Рассматривается географическое положение района, характер погоды в разные периоды года, особенности ведения сельского хозяйства, структура посевных площадей.

Изменение основных климатических показателей Волковысского района: средней температуры воздуха и осадков проанализированы по материалам многолетних наблюдений на АС Волковыск. Приводятся изменения климатических показателей за период с 1980-2015 гг.

Экологическая оценка агроклиматических ресурсов также проведена на основании многолетних наблюдений на АС Волковыск. Проанализировано изменение суммы эффективных температур выше 5,10,15°C, содержание запасов продуктивной влаги в почве, даты промерзания и оттаивания почвы, максимальная глубина промерзания, минимальная высота снежного покрова. Рассчитаны основные агроклиматические показатели: гидротермический коэффициент, биоклиматический потенциал, показатель континентальности климата. Эти показатели зависят от тепла и влаги, которые являются основными экологическими факторами жизнедеятельности биоценозов.

Библиогр. 36 назв., рис. 14, табл. 11.

Abstract

Khveduk N.Ch. Ecological evaluation of agroclimatic resources of Volkovysk District (graduation work). – Minsk, 2016 – 51 pages.

Agroclimatic resources, agroclimatological zoning, climatic factors, sums of active temperatures, hydrothermic coefficient, bioclimatic potential, unfavorable weather events.

This work reviewed the method of climate evaluation for agricultural use and agroclimatological zoning. It highlighted the main factors, necessary for plant life: critical and comfort temperatures of air and earth; sums of active temperatures, needed to complete a time of germination from seeding to maturing, humidity, providing production of heavy yield.

This work summarized the fundament of Volkovysk District. It reviewed geographical location of the District, weather nature in different year periods, distinctive features of farming, structure of agriculture.

Changes in main climatic indices of Volkovysk District, in particular, mean air temperature and weather elements are analyzed according to long-term observations at Agrometeorological Station of Volkovysk. The work gave data of climatic indices changing for a period from 1980 to 2015 years.

Ecological evaluation of agroclimatic resources is also made on the basis of long-term observations at Agrometeorological Station of Volkovysk. This work analyzed changing of sum of effective temperatures above 5°C, 10°C, 15°C, content of efficient moisture deposits, data of freezing and thawing of soil, frost line, minimum snow-cover height. The main agroclimatic indices, in particular, hydrothermic coefficient, bioclimatic potential, index of climate continentality are calculated. Those indices depend on heat and moisture which are the main ecological factors of biocenosis life activity.

36 titles in bibliography, 14 figures, 11 tables.

РЭФЕРАТ

Хвядук Н.Ч. Л Экалагічна ацэнка агракліматычных рэсурсаў Ваўкавыскага раёна (дыпломная работа). – Мінск, 2016. – 51 с.

Агракліматычныя рэсурсы, агракліматычнае раянаванне, кліматычныя фактары, сумы актыўных тэмператур, гідратэрмічны каэфіцыент, біякліматычны патанцыял, неспрыяльныя метэаралагічныя з'явы.

Разглядаецца методыка ацэнкі клімату для мэт сельскай гаспадаркі і агракліматычнае раянаванне. Вылучаюцца осноўныя фактары неабходныя для жыцця раслін: крытычныя і аптымальныя тэмпературы паветра і глебы; сумы актыўных тэмператур, неабходныя для заканчэння перыяду развіцця ад посеву да паспявання, колькасць вільгаці, якая забяспечвае стварэнне высокага ўраджая.

Ў працы даецца кароткая фізіка-геаграфічная характеристыка Ваўкавыскага раёна. Разглядаецца геаграфічнае становішча раёна, характар надвор'я ў разныя перыяды года, асаблівасці вядзення сельскай гаспадаркі, структура пасяўных палей.

Змена асноўных кліматычных паказчыкаў Ваўкавыскага раёна: сярэднія тэмпературы паветра і ападкаў прааналізаваны па матэрыялах шматгадовых назіранняў на АС Ваўкавыск. Прыводзяцца змены кліматычных паказчыкаў за перыяд 1980-2015 гг.

Экалагічная адзнака агракліматычных рэсурсаў таксама праведзена на падставе шматгадовых назіранняў на АС Ваўкавыск. Прааналізавана змена сумы эфектыўных тэмператур вышэй за $5,10,15^{\circ}\text{C}$, утриманне запасаў прадуктыўнай вільгаці ў глебе, даты прамярзання і адтавання глебы, максімальная глыбіня прамярзання, мінімальная вышыня снежнага пакрова.

Разлічаны асноўныя агракліматычныя паказчыкі: гідратэрмічны каэфіцыент, біякліматычны патэнцыял, паказчык кантынентальнасці клімату. Гэтыя паказчыкі залежаць ад цяпла і вільгаці, якія з'яўляюцца асноўнымі экалагічнымі фактарамі жыццядзейнасці біяцэнозаў.

Бібліягр. 36 назв., рыс. 14, табл. 11.